

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Naročnina za Jugoslavijo: letno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici šte. 23. — Dopisi se ne vračajo. — Številka pri poštni hranilnici v Ljubljani 11.953.

Leto XIV.

Telefon št. 2552.

Ljubljana, v četrtek, 16. aprila 1931.

Telefon št. 2552.

Štev. 43.

Kako je z indeksom?

Časopisje redno objavlja indeks cen blaga. Tako tudi na Francoskem. In ravno v francoski javnosti je povzročil veliko senzacijski pojav, da cene v veletrgovini padajo, v malo-prodaji pa rastejo. To dejstvo so do gnali na podlagi uradnih indeksov cen na debelo in indeksov cen na drobno, ki ih izdeluje in objavlja državni statistični urad v Parizu.

Pariško časopisje se je obširno bavilo s tem vprašanjem ter objavilo različna mnenja. Vendar pa niso mogli dognati pravega ali pa vsaj verjetnega vzroka tega pojava, vsled česar so ga kar brez vsega proglasili za nenavadni gospodarski pojav.

Na poziv časopisa »Le Petit Parisien« se je oglašil tudi znani francoski ekonomist Jacques Lacour-Gayet ter premočil problem od prave strani. In dospel je do sledečih vzrokov temu pojavu, kar je vzbudilo splošno senzacijo.

Preiskavajoč strukturo indeksa je Lacour ugotovil, da obsega indeks cen na debelo 45 predmetov, in sicer 20 iz področja kmetijstva in 25 iz industrije, dočim obsega indeks

cen na drobno 11 živilskih predmetov in 2 vrsti kuriva. Sploh se pa ne ozira na oblačilo, perilo, čevlje itd. Prvi indeks upošteva izpreminjevanje cen rud, kovin, tekstilij, lesa in kemikalij in ima nedvomno univerzalen značaj, dočim obsega indeks cen na malo razen kuriva in petroleja samo vsakdanje potrebščine za prehrano.

Po obširni razlagi pride Lacour do zaključka, da se komponenti prvega in drugega indeksa ne ujema, vsled česar je morala njuna različna struktura dovesti do neenakih rezultatov, ki onemogočajo pravilno primerjavo. Ne gre torej za kak nenavaden gospodarski pojav, marveč za fatalni uradni pogrešek pri osnovnicah pri izračunjevanju indeksa. Nedvomno je državni statistični urad upošteval ta glas francoskega ekonomista ter popravil svojo zmoto.

Ta primer je zelo poučen za vsakogar, ki se bavi z izračunjevanjem indeksa blagovnih cen.

Vseeno pa sledi iz indeksa cen na drobno, da se v Franciji, vsaj zaenkrat, živi relativno še najceneje. Indeks navaja številko 131, dočim znaša v Italiji 138, v Nemčiji 140, v Zedinjenih državah severoameriških 142 in v Angliji 144.

čila raznih nacionalnih odsekov. In še vse polno drugih točk bo na programu, tako odprava dvojnega obdavčenja, trgovsko sodstvo, mednarodna ureditev dokumentarnih kreditivov itd.

OSNOVANJE STALNE RAZSTAVE JUGOSLOVENSKO - MADŽARSKEGA PRIVREDNEGA D. D. V BUDIMPEŠTI.

Ministrstvo trgovine in industrije je dovolilo, da organizira Jugoslovensko-madžarsko privredno d. d., Budapešt, V., Zriny utca 12, stalno razstavo vzorcev eksportnih predmetov kraljevine Jugoslavije. Družba se zato priporoča tudi našim izvoznikom, ki se zanimajo za izvoz v Madžarsko, da ji pošljejo vzorce svojega blaga, ki jih bo razstavila v svojem stalnem trgovskem muzeju. Ta muzej bo prosto dostopen vsakemu, ki se zanima za naše blago in zato je od take ustanove pričakovati dobrih uspehov.

JUGOSL. TOVARNA ZA KONSERVIRANJE RIB.

Ribiška zadruga v Crikvenici bo zgradila lastno tovarno za konserviranje rib, zlasti tuna. Doslej so bile ribe odposlane večinoma v Trst in so prišle od tam nazaj v Jugoslavijo v konzervah v prodajo. — Centrala ribiških zadrug v Splitu je započela uspešne kupčijske stike z Budimpešto. Ker se mora pri uvozu sardelj in pločevinastih dozah plačati v Ogrski visoka carina in 10-odstotni luksuzni davek, bodo zadruga izvažale ribe v lesenih sodih. Za Ogrsko bodo ribe nasoljene na portugalski način, za Nemčijo na holandski.

POLJSKO-JUGOSLOVANSKI KONGRES.

Ta kongres se vrši v dneh 26. t. m. do 2. maja v več krajih Poljske: v Poznanju, Gdyniji, Varšavi in Krakovu. Namenjen je posebno še posvetovanjem o poljsko-jugoslovenskem gospodarskem sporazumu. Obiskovalci si bodo ogledali med drugim Poznanjski sejem, pristanišče Gdynio ter svobodno mesto Danzig. Nekateri prireditve bodo čisto kulturno-političnega značaja.

Preizkušnja vin s strani enološke postaje v Mariboru.

Na podlagi najnovjših odredb, se morajo vsa v Dravsko banovino uvožena tuja, ali za eksport namenjena vina, kakor tudi vsi uradno vzeti vinski vzorci te banovine, poslati enološki postaji v Mariboru v kemično preiskavo.

Pred to odredbo je take analize izvrševala po največ tukajšnja carinarna ter deloma tudi državna kmetijska kontrolna postaja v Ljubljani, radi česar se je ta posel jako poenostavil in hitro dogotovil, dočim se sedaj to preiskovanje, radi preobložitve samo enega zavoda z analizami stotin vzorcev, ne samo vinskih, marveč tudi še z vzorci drugih raznih predmetov, zavlačuje kar po več tednov.

To daje povod mnogim pritožbam in to popolnoma upravičeno, ker posamezniki trpijo s takim čakanjem na rezultat prav občutno škodo, ker jim leži blago po več dni, čisto pa tudi po več tednov v kolodvorskih ali drugih uradnih skladiščih ter se jim tam suši in kvari, ne glede na to, da pridejo radi tega čestokrat v neprilike z odjemalci, ker ne morejo pravočasno dobiti blaga.

Nevolja in zabavljanje raste, osobito pa še, ko se zahtevajo vzorci iz vsake uvožene posode, bodisi majhne ali velike, po 3 litre, dočim vzame in zase obdrži še pol litra carinarnica za svojo kontrolo, skupno torej 3 in pol

litra. Ker se uvažajo navadno le draga vina ali likerji, je jasno, da mora prizadeto stranko vznemiriti odvzem tako velike množine tekočine. Ker se k temu odjemu pridružijo še stroški za analize, steklenice, zaboje, pakovanje, pošiljanje itd., gredo ti čisto že v stotine dinarjev.

Do tega novega ukrepa je izvrševal analize takih vinskih inozemskih pošiljatev carinski urad kar na centralnem kolodvoru, vsled česar so odpadle vse odvišne manipulacije ter je zadostoval le mali vzorec k večjemu 1 litra, in vsa preiskava z ocarinjenjem vred je trajala komaj 1 do 3 dni, sedaj pa kar cele tedne.

V tem še mrzlem času tako zavlačenje še gre, toda nevarnost popolne pokvare bo poleti neizogibna, zlasti pri vinih, ako bodo ostala v načetih posodah (po odvzetju vzorcev še slabo zaprtih), po več tednov v razgretih skladiščih.

Bilo bi torej iz praktičnega, še bolj pa iz gospodarskega stališča priložljivo, da se taka preiskava zopet izvršuje v Ljubljani po prejšnji metodi vsaj za predmete, ki spadajo pod ljubljansko carinarno. Ako bi ne zmogla vsega carinarna sama, naj se poveri delna analiza vsaj vinskih izdelkov ljubljanski preizkusni in kontrolni postaji, ki ima vse iste zmožnosti in pripomočke, kot enološka postaja v Mariboru. **Prizadeti.**

PREDAVANJE O NOVEM DAVKU NA POSLOVNI PROMET V OKRILJU TRGOVSKEGA DRUŠTVA MERKUR ZA SLOVENIJO V LJUBLJANI.

Za četrtek dne 16. aprila t. l. napovedano predavanje se je moralo preložiti na soboto dne 18. aprila t. l., ker je moral predavatelj g. konzulent Franc Zagar v Beograd na anketo radi prehodnih določil zakona o davku na poslovni promet. Predavanje o davku na poslovni promet se bo zato vršilo v soboto dne 18. aprila t. l. ob pol 9. uri zvečer v restavracijskih prostorih »Zvezde« in bo tembolj aktualno, ker bo predavatelj imel najnovejšo informacije o tem predmetu. G. predavatelj je čislav strokovnjak v tem vprašanju ter se našim interesentom nudi lepa in pripravna prilika poučiti se o važnih določbah tega na novo urejenega davka. Vstop je brezplačen, gostje so dobrodošli. Priporočamo zlasti našim trgovcem, da se tega važnega predavanja polnoštevilno udeležijo.

EKSPORT ŽIVINE IZ JUGOSLAVIJE V FRANCIJO.

Po podatkih glavnega statističnega urada v Beogradu se izvoz živine iz Jugoslavije v Francijo razvija preseñljivo ugodno. To velja zlasti o izvozu špeharjev, ki so jih izvozili v marcu ca 200 vagonov. Tudi izvoz goveje živine je v veliki meri narasel, posebno v Južno Francijo. Velike kmetijske zadruga so se združile sedaj v skupno akcijo, da eksport živine v Francijo bolje organizirajo.

KONGRES MEDNARODNE TRGOVSKE ZBORNICE.

VI. kongres Mednarodne trgovske zbornice se bo vršil letos v maju v Washingtonu. Otvoril ga bo 4. maja predsednik zbornice Theunis, nakar bo imel Hoover nagovor. V ospredju stvarnih pogajanj bo poročilo Evropsko-ameriškega odbora, ki je bil osnovan v svrhu, da študira gospodarske pogoje v Evropi na eni in v USA na drugi strani ter da najde sredstva in pota za izgradbo stikov med tema dvema skupinama. V zvezi s tem je obravnavanje trgovsko-političnih problemov, pri katerih bodo imela veliko vlogo v prvi vrsti poro-

Konkurzi in prisilne poravnave v Dravski banovini v 1. četrtletju 1931.

V registru Zbornice za trgovino, obrt in industrije v Ljubljani je bilo v času od 1. januarja do 31. marca t. l. zabeleženih 6 (šest) konkurznih oklicev pri protokoliranih tvrdkah, in sicer pri 3 posameznih tvrdkah, pri eni javni trgovski družbi in pri 2 družbah z omejeno zavezo z naslednjim obratnim predmetom: gradnja mlinov 1, trgovina s potrebščinami za mlino in žage 1, trgovina z manufakturnim blagom 1, trgovina z vsem blagom, dovoljenim v prostem prometu, 1, stavbno podjetje 1, trgovina z lesom in žaga 1.

O imovini ene protokolirane tvrdke (posamezne) pa se ni uvel kel konkurz vsled nezadostne imovine dolžnice za kritje stroškov konkurznega postopanja ter se je predlog upnikov za uvedbo konkurza zavrnil.

Zaznamovani sta bili v istem času dve odpravi konkurza pri dveh protokoliranih firmah (posameznih tvrdkah).

V istem razdobju je bilo zabeleženih 8 uvedb poravnalnega postopanja pri protokoliranih tvrdkah, in sicer pri 5 posameznih tvrdkah, pri dveh družbah z omejeno zavezo in pri eni zadrugi z naslednjim obratnim predmetom: trgovina s steklom 1, tvornica zamaškov 1, stavbno podjetje 1, trgovina z mešanim blagom 1, trgovina z usnjem 1, trgovina z manufakturnim blagom 1, trgovina s kolonijalnim in materijalnim blagom 1, mizarstvo 1.

Končana so bila v tem času tri poravnalna postopanja pri 3 protokoliranih tvrdkah (posameznih firmah), ustavitve poravnalnega postopanja pa se je zaznamenovala pri 1 protokolirani tvrdki (družbi z ome-

jeno zavezo) z istočasnim konkurznim razglasom.

V prvem četrtletju leta 1931. je bilo zabeleženih v zborničnem katastru 13 uvedb konkurzov pri neprotokoliranih tvrdkah z naslednjim obratnim predmetom: trgovina z lesom 1, trgovina z mešanim blagom 4, trgovina z manufakturnim blagom 1, trgovina z mlinskimi potrebščinami 2, zidarstvo 1, restavracija 1, trgovina s steklom 1, šivanje, predtiskarija in vezenje 1, urarstvo 1.

V istem času je bilo zaznamenovanih 12 odprav konkurza pri neprotokoliranih tvrdkah.

Zabeleženih je bilo v času od 1. januarja do 31. marca t. l. 21 uvedb poravnalnega postopanja pri neprotokoliranih tvrdkah z naslednjim obratnim predmetom: šivanje, predtiskarija, vezenje 1, trgovina z lesom 2, trgovina z mešanim blagom 11, kavarna 1, čevljarstvo 1, stavbno podjetje 1, trgovina z jajci in s perutnino 1, agentura in komisija 1, gostilna 2.

Pri eni neprotokolirani tvrdki se je zaznamenovala ustavitve poravnalnega postopanja, uvel kel se pa ni konkurz, ker dolžnikova imovina ni zadoščala za založbo stroškov.

Vsak smotren gospodar čita »Trgovski list«!

Kdor podpira »Trgovski list« koristi skupnosti, koristi pa najboljše tudi samemu sebi!

Zato čitaj list redno in priporočaj ga tudi vsem svojim prijateljem!

M. D.:

Kupujmo domače blago!

Naloge in nekaj predlogov za to prepotrebno akcijo.

(Konec.)

Nastane vprašanje, zakaj se trgovec moti, zakaj je on subjektivno prepričan o nekem neresničnem dejstvu? Trgovec v gornjem primeru je n. pr. kupil blago od inozemske firme, dasi je imel od domače št. cenejšo ponudbo. Za nakup pri inozemski firmi so govorila n. pr. med drugim sledeča dejstva:

1. Od te firme je že večkrat kupil in je bil on in njegovi odjemalci zadovoljni.
2. Pri prodaji blaga od te firme je dosedaj dobro zaslužil in njegovi odjemalci se niso pritožili, da je blago drago, torej je mnenja da cena z ozirom na kvaliteto ni pretirana.
3. Potnik inozemske firme ali ponudba te firme pravi, da take kvalitete ne doseže nobena tuzemska firma.
4. Ker nudi tuzemska firma blago ceneje, katerega blaga še ni preizkusil, je mnenja, posebno z ozirom na točko 3. in 2. da je blago slabše kvalitete in zato ceneje.
5. Strankam se to blago lažje prodaja, češ da je to inozemsko, torej boljše blago.

Naj zastopuje samo teh par argumentov, oz. motivov, s katerimi opravičuje trgovec nakup tujega blaga. Motivov pa je nebroj. Vkljub temu, da govore vsi gori navedeni razlogi zato, da se je naš trgovec odločil pravilno, torej za ono ponudbo, ki je zanj najbolj ugodna, je vseeno lahko mogoče, da se je on motil. Recimo:

K 1. Res, da je bil dosedaj on in njegovi odjemalci zadovoljni z inozemskim blagom. Toda mogoče bi bil s tuzemskim blagom še bolj zadovoljen. Dokler ni preizkusil tuzemskega blaga ne more trditi, da bi ne bil z njim zadovoljen on ali njegovi odjemalci.

K 2. Ako je pri inozemskem blagu dosedaj dobro zaslužil, bi zaslužil pri tuzemskem blagu z ozirom na nižjo stojenče ceno še več, ali pa bi lahko pri tuzemskem blagu znižal ceno in vsled tega povečal promet in zaslužil na ta način več.

K 3. Potnik inozemske firme ima pred očmi vedno samo svoj, oz. svoje firme interes.

K 4. Tuzemska firma je zato cenejša, ker ji ni treba plačati carine, ker prođuira ceneje, ker je zadovoljna z majhnim dobičkom, zavedajoč se, da je tuzemski odjemalec, ki je v njeni bližini zanjo velikega pomena in ga mora zato obdržati z nizkimi cenami. Kljub nizki ceni pa je lahko tuzemsko blago še boljše kvalitete kot inozemsko.

K 5. Strankam se res lahko reče, da je blago boljše, ker je inozemsko, toda samo toliko časa, dokler imajo tudi stranke tak predsodek. Ako tak predsodek n. pr. z akcijo za propagando domačega blaga izgine, je mogoče, da bode trgovec s povdarjanjem, da je inozemsko blago boljše, odganjal kupce in izgubljaj dosedanje stalne odjemalce, nasprotno pa bode v tem slučaju, če povdarja da je blago domače, lahko promet dvignil.

In končno, ali ni dolžnost in lastni interes vsakega trgovca, da prodaja domače blago in s tem jača gospodarstvo države in kupno moč naroda, od katere je odvisen tudi njegov promet in zaslužek? Ali se ne bi dalo s primernim poukom in propagando pripraviti ga do tega, da bode pri nakupovanju blaga igrala neko vlogo tudi njegova narodna in socialna zavest, kot je to danes slučaj že skoro povsod v inozemstvu? itd. itd.

Videli smo torej, da je mogoče, da da je trgovec prednost inozemskemu blagu pred domačim v svojo lastno škodo, in to vsled napačnih presodkov. Naloga naše akcije je v prvi vrsti, prepričati trgovca o pravem stanju stvari in o tem, da je predsodek, da je nakup inozemskega blaga za trgovca vedno ugodnejši in koristnejši kot nakup domačega blaga, nepravilen in za njega samega škodljiv. Le če bode trgovca o tem prepričali bode izgubil trgovec ta predsodek in začel dajati prednost domačemu blagu.

Da zamoremo trgovca prepričati o nepravilnosti in škodljivosti njegovega presodka, je treba poiskati vzroke, za-

kaj imajo naši trgovci tak predsodek. V prvi vrsti je to tradicija. Mi smo mal narod, ki smo se skozi stoletja učili od tujih narodov in bili njim podložni, a ti so nas tudi naučili z vsemi mogočimi sredstvi spoštovati in ceniti vse, kar je njihovo in priznati vse, kar je domače. Drugič so to vzrok stare trgovske zveze, nadalje boljše prodajna organizacija inozemskih tvrdk, napram domačim. Nadalje boljše prodajna organizacija inozemskih tvrdk, napram domačim. Nadalje moderna in dobra reklama inozemcev, njihovo samozavestno ponašanje. Nema lo pa je tu vzrok indolencija naših konzumentov, ki imajo sličen predsodek o boljši kvaliteti inozemskega blaga, kateri predsodek pa so jim večkrat vcepili sami naši trgovci. Vzroki so najrazličnejši z ozirom na branžo, velikost obrata, krajevne razmere in nebroj drugih vidikov. V praksi naše akcije bo treba vse te vidike upoštevati.

Ko imamo enkrat zbrane vse mogoče vzroke in motive za ta predsodek, stopimo šele lahko na delo, da ga odpravimo in da poiščemo sredstva in načine za to.

Konzumentje. S tem, da smo poiskali vzroke presodkov, ki jih imajo trgovci, pa smo preiskali šele polovico nam potrebnih podatkov. Treba je poiskati te vzroke sličnega presodka pri konzumentih. Tudi ti se ravna po istem principu ugodja in neugodja, torej kupujejo ono blago, katerega nakup smatrajo, da je zanje najugodnejši. Toda motivi, radi katerih smatrajo konzumentje, da je nakup inozemskega blaga zanje ugodnejši kot nakup domačega blaga, so večkrat drugačni, kot pri trgovcih preprodajalcih. Pri njih bo največkrat igrala vlogo cena in kvaliteta. Po mojem mnenju bodo oni bolj pristopni argumentom o napačnosti in škodljivosti njihovega presodka kot preprodajalci trgovci. Posebno lahko bo pri njih ugoditi apel na narodno zavest in socialen čut, ki naj ga imajo ob nakupu domačega blaga. Treba pa je ravno tako zbrati vse mogoče motive, ki vplivajo na našega človeka. Ti motivi in vzroki so lahko različni pri raznih vrstah blaga, lahko so različni pri moških in različni pri ženskah, različni pri enem stanu, kot pri drugem, različni z ozirom na kraj, inteligenco itd.

Kadar bi imeli zbrane podatke o motivih in razlogih, ki vplivajo na trgovce in konzumente, da dajejo prednost tujemu blagu, bi bilo potrebno zbirati tudi podatke, argumente in statistike, s katerimi se bode dokazalo trgovcem kakor konzumentom, da je njihovo naziranje oz. predsodek napačen in škodljiv ne samo za narodno gospodarstvo temveč tudi za nje same. Nato bi se lahko pristopilo k pravi akciji. Za to pa je potrebno sistematično delo po načrtu in treba si je ustvariti za to akcijo tudi neki organ, oz. odbor, v prvi vrsti izmed zainteresirane industrije, trgovine ev. tudi njihovih organizacij, ki bode vodil to akcijo. O nalogah tega odbora in načrtu, kako naj bi ta odbor delal, spregovorim drugič.

LIKVIDACIJA OKROŽNEGA URADA ZA ZAVAROVANJE DELAVCEV V BJELOVARU.

Ministrstvo za socialno politiko in narodno zdravje je nedavno ukinito Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Bjelovaru, ki bo prenehal poslovati 30. t. m. Prevzem poslov je odrejen na 15. maj t. l. Za likvidacijskega poverjenika je postavljen g. Milan Korač, načelnik Osrednjega urada v Zagrebu. Področje bjelovarskega okrožnega urada bo v bodoče pripadalo deloma Zagrebu, deloma pa Osijeku. Kakor poročajo, je likvidacija bjelovarskega okrožnega urada v zvezi s reorganizacijo okrožnih uradov po banovinah. V vsaki banovini bo obstojal en okrožni urad, le savska in dunavska banovina bosta imeli po dva urada. Tudi varaždinski urad bo v celoti pripojen Zagrebu, dočim bo zemunski srez pripadal beograjskemu uradu.

Sajenje gozdnih sadik in zavarovanje delavcev.

Na članek pod gornjim naslovom smo prejeli od Direkcije šum kraljevine Jugoslavije v Ljubljani naslednje pojasnilo:

Z ozirom na članek »Sajenje gozdnih sadik in zavarovanje delavcev«, ki je izšel v štev. 41 od 11. aprila t. l. Vašega cenj. lista, Vas vljudno obveščamo, da se je podpisana direkcija ravnala po citirani okrožnici ministrstva za šume in rudnike S. R. štev. 10.274/26 do 1. marca t. l., ko je prejela novo tozadevno odredbo ministrstva za šume in rudnike S. R. štev. 3868 z dne 27. februarja 1931, izdano na podlagi pojasnila ministrstva za socialno politiko štev. 6208 z dne 18. februarja 1931, glasom katere »su svi šumski radnici obavezni na osiguranje po zakonu o osiguranju radnika, pa čak i oni, koji rade čisto poljoprivredne radove na rasadnicima, koji služe za pošumljavanje. Jedino ako jedan radnik obavlja izvesno vreme šumski posao kao sečenje šume i drugo, ceni se njegova obaveza na osiguranje po tome, koji posao radi pretežno kao i da li seča odnosne šume i slično služi za potrebe privatne ili se seku drva u cilju trgovine«.

Po tej okrožnici je razvidno, kako mora direkcija šum, odnosno podrejene ji šumske uprave v bodoče postopati.

Ponudbe. povpraševanja

Za uvoz živine v Marseille se zanimajo naslednje tvrdke:

Joe et Crest, Marché — Entrepôt, Madrague Ville-Marseille.

Daumen Aimé, Marché — Entrepôt, Madrague Ville-Marseille.

Bo et Bouffier, Marché — Entrepôt, Madrague Ville-Marseille.

Mottet Frères — Marché Entrepôt, Madrague Ville-Marseille.

Naviel et Avignon — Marché Entrepôt, Madrague Ville-Marseille.

Perié Felix — Marché Entrepôt, Madrague Ville-Marseille.

G. Dieppedalle et Fils, 60 Rue Puviv de Chavannes-Marseille.

Guichard et Prudhomme, 7 Boulevard de Vintimille-Marseille.

S. Tschugguel, Bolzano, Via Gilm No. 8, želi stopiti v stik s tukajšnjimi tvrdkami, ki pridejo v poštev za izvoz živin, zlasti jabolk.

Milan Maltar, Hača (Srem), želi stopiti v stik s tukajšnjimi tvrdkami, ki izdelujejo zaboje.

VELETRŽNI INDEKSI.

Jugoslov. Narodna banka je izračunila indekse za marec, pri čemer je indeks leta 1926 enak 100: Rastlinski produkti 73.3 (februar 73.5), živalski produkti 77.4 (78.1), mineralni produkti 80.2 (82.1), industrijski produkti 72.6 (72.1), skupni indeks 74.6 (74.8). Dalje izvozni produkti 74.1 (74.9) in uvozni produkti 70.7 (71.1). V splošnem vidimo, da je indeks sicer nekoliko drugačen kot v februarju (prim. mineralne produkte), a vobče je ostal skoraj nespremenjen.

ČSLOV. DRŽAVNE ŽELEZNICE NAJ PREVZAMEJO AMERIKANCI.

Beremo, da so poganja med čslov. železniškim ministrstvom in neko ameriško finančno skupino glede oddaje čslov. državnih železnic v zakup stopila v resen štadij. Negospodarsko poslovanje železnic je kljub več kot 20 odstotnemu zvišanju osebnih in blagovnih tarif z dnem 1. jan. 1931 deficit državnih železnic nanovo pomnožilo. Prevoz blaga se vrši v rastoči izmeri po zasebnih avtobusnih podjetjih, ki delajo mnogo hitreje in zanesljiveje kot državne železnice. Finančno ministrstvo izjavlja oddajo v zakup kot potrebno; za zakup se zavzema tudi delavstvo, ki si obeta od njega zboljšanje položaja.

Po svetu

Poštna hranilnica Jugoslavije je zaznamovala na koncu marca 144.842 vlagateljev in 244.9 milj. Din vlog. Število čekovnih računov je naraslo na 50.431, vloge na čekovni račun na 847.2 milj. Din. Poštočekovni promet je naveden v marcu s 5150 milj. Din.

Obtok bankovcev v Jugoslaviji je izkazan 8. t. m. s 4847 milijoni Din, kovinsko kritje z 207.5 milj. Din.

D. D. za javna dela bo ustanovljena v Beogradu. Osnovna glavica znaša 1 milijon Din.

Na trgu jajec je postalo vsled pričetka konserviranja povpraševanje živahnije in se plačuje po poročilu Zadruga za eksport jajec v št. Juriju ob južni železnici za kos sedaj 60 par.

Skoplje namerava najeti v investicijske namene posojilo v znesku 90 milj. Din: 35 milj. za vodovod, 30 milj. za elektrarno itd.

Rusi se pogajajo za uvoz bencina v Kitajsko; gre za 15 milijonov galon. Cena bi bila niti dve tretjini sedanjne cene.

Vest o prosti coni Poljske v Solunskem pristanišču grški listi odločno zanikajo; gre samo v grški coni za oddelek, določen poljskemu tranzitu, kot ga imajo vse države Srednje Evrope.

Avstrijsko posojilo za gradbo stanovanj je bilo podpisano z 228 milijoni šil., kar je 1½krat nad določenim zneskom. Iz tega ugodnega zaključka bi se dalo sklepati, da bo Avstrija tudi v inozemstvu lahko dobila posojila.

»Za velikimi ruskimi tovarnami stoji ameriški kapital«, je dejal Herriot na volivnem zborovanju, na katerem je povdarjal poostreitev sedanjne težke krize po ruskem dumpingu.

Za XV. Mednarodni poljedelski kongres v Pragi, 5. do 8. junija, vlada izredno veliko zanimanje in je določilo že 18 držav 35- do 50-odstotne vozne olajšave, med njimi Jugoslavija, Avstrija, Nemčija, Ogrska in Češkoslovaška, torej države, ki pridejo za jugoslov. posetnike v pošte.

Peseta je zopet padla; spričo zadnjih dogodkov v Španiji se temu padcu pač ni čuditi.

Indija prepoveduje uporabo umetne svile, in sicer od 15. avg. dalje popolnoma. Tako se je dogovoril Gandhi z indijskimi predilnicami.

Cokoladna tovarna Sarotti v Kölnu predlaga razdelitev 7-odstotne dividende (lani 10%).

Družba za kemično industrijo v Zürichu predlaga zopet razdelitev 17-odstotne dividende.

Za placiranje francoskega kapitala v Srednji Evropi je bila v Luksemburgu ustanovljena družba z glavnicco 125 milijonov frankov. Družba se bo zanimala tudi za industrijska podjetja.

Ruska industrijska špionaža v Nemčiji se je po poročilu angleškega »Daily Telegraph«-a javila sedaj v nemškem kemijskem trustu; aretiranih je bilo 12 oseb.

Mednarodno produkcijo svinca bode omejili. Lead Producers Association (lead = svinec), ki ji pripadajo vodilni producenti sveta, je sprejela predlog na 15 odstotno restrikcijo.

Pridelek koruze v Argentini je letos velikanski in se bo to na svetovnih trgih seveda močno poznalo.

Pridelek pšenice v Avstraliji je v zadnjih letih prav izredno narasel. Od 95 milijonov bušljev v gospodarskem letu 1910/11 je narasel na ca. 200 milj. bušljev v letu 1929/30.

Indeks veletržnih cen v Čslov. je v marcu prvič po marcu 1. 1929 narasel, in sicer od 108.8 na 110.5.

Podjetje škoda bo po velikih odpisih obdržalo dividendo 90 frankov.

200 plemenskih bikov v Rusijo so prodale avstrijske živinorejske zveze. Beremo, da bo zadobila kupčija večji obseg, ker potrebuje Rusija vsako leto 10.000 plemenskih bikov. Ali se naše zadruga itd. kaj zanimajo za to? —

Še en predlog za rešitev sedanje gospodarske krize.

Današnja gospodarska kriza, ki je zajela vse panoge narodnega gospodarstva in vse države sveta, je kaj ljub predmet i za razne časopisne polemike i za številne konference. Vsak dan čujemo nove vzroke, ki naj bi krizo povzročili in istočasno številne predloge za njeno rešitev.

Skoro vsi so si edini v tem, da je vzrok krizi nadprodukcija in gre torej samo za to, kako to nadprodukcijo odpraviti. Nekateri trde: čisto enostavno, zmanjšati produkcijo. Ne pomislijo pa pri tem, da bi bil končni efekt isti, kajti kljub povišanim cenam bi vsled toliko zmanjšane produkcije ostal dohodek producenta isti.

Drugi zopet zastopajo stališče, da je vsaka kriza iskati v krizi poljedelstva, da je torej kriza poljedelstva primerni vzrok vsej gospodarski krizi; zato je treba ozdraviti poljedelstvo. Kot način za doseg tega se tu zopet navaja že omenjeno zmanjšanje produkcije, ki pa vsled istih razlogov ni priporočljivo.

Nekaterim se zdi bolj priporočljivo sredstvo, da bi država ali kaka močna finančna skupina odkupila velike množine žita ter tako regulirala cene žitu. Izkušnja pa je pokazala, da pretirani etatizem in sindikalizem ni prinesel zaželenih uspehov.

Visoke carine naj zaščitijo domačo produkcijo: to načelo pa je v nasprotju s sedaj najbolj razširjeno maksimo: kupuj tam, kjer drugi od tebe kupijo. Nasprotno pa vidimo, da je baš svobodna trgovina kriva v precejšnji meri današnjemu zlu, kajti splošno mnenje je, da je evropska poljedelska produkcija premalo zaščitena pred ameriško. Skratka: v krizi ni samo naše gospodarstvo, ampak v krizi so tudi »reševalci« krize.

Tako predlaga v »Trgovskemu glasniku« z dne 10. aprila t. l. g. M.

Obrenović, naj bi pripomogla k rešitvi krize racionalizacija poljedelstva, to se pravi, podvzele naj bi se vse mere, da bi poljedelstvo postalo rentabilno.

Danes je žita in raznih drugih poljedelskih produktov, namenjenih za hrano ljudem, preveč. Zato predlaga g. Obrenović naj bi se preveč teh produktov porabil za izdelovanje drugih produktov, katerih ni taka obilica na svetu. Kot najprimerneje se mu zdi, naj bi se izdelovalo iz žita, krompirja, pese itd. — alkohol, čes, da sta oba produkta sestavljena iz istih prvin in da je treba za to uporabiti le kemičen proces, pa imamo iz žita alkohol. Ta naj bi se potem uporabljal za pogon motorjev mesto bencina.

Ne navaja pa g. Obrenović, ali bi bil ta proces rentabilen, t. j. ali bi ne bil tako pridobljen alkohol dražji od sedanjega bencina. Zaščito, katero priporoča, je možna le do gotove meje, kajti pretirani protekcionizem ni, kakor že gori omenjeno, nikakor priporočljiv. Vrhu tega pa ne gre reševati krize iz lokalnega vidika, kakor to pravilno povdarja pisec v »Jutru« z dne 12. aprila t. l., kajti gospodarstvo nobene države ni tako, da bi ne bilo več ali manj odvisno od gospodarstva druge države. Naloga vsake države bi danes morala biti, da dela na tem, da bi čim bolj olajšala medsebojno izmenjavo dobrin, ne pa, da jo otežuje.

Predlog g. Obrenovića bi bilo zato označiti, radi njegove težke izvedljivosti, vprašanja rentabilnosti in neupoštevanja današnjih pravnih izkušenj kot neprimeren. Menda še dolgo ne bomo lahko rekli z g. Obrenovićem, da tisti, ki se vozi z avtomobilom — s predpostavko, da uporablja alkohol kot pogonsko sredstvo — da pomaga poljedelstvu ali z našimi besedami, da — rešuje krizo...

TEDEN LJUBLJANSKI BORZI

Posebno poročilo trgovskega lista

Devizno tržišče.

V minulem tednu je bila devizna kupčija na Ljubljanski borzi dokaj živahna in je bil vkljub samo štirim borznim sestankom dosežen znaten skupni promet ca. dvajsetintrinčetrt milijona dinarjev. Višina dnevnega deviznega prometa je razvidna iz teh-le števil:

Dne 7. aprila Din 4.534.973-08 Curih—Newyork, 8. aprila Din 4.394.242-37 Curih—Wien, 9. aprila Din 5.475.007-67 Curih—Newyork, 10. aprila Din 6 milijonov 337.573-96 Newyork—Curih.

Na petkovem borznem sestanku je bil dosežen najvišji, na torkovem pa najnižji dnevni promet. Na posameznih borznih dnevih so prevladovali predvsem zaključki v Curihu in Newyorku, le deloma v Dunaju in Pragi.

Od celotedskega prometa zadnjega tedna je bilo s posredovanjem Narodne banke nabavljeno deviz za približno dvanajstino milijona dinarjev. V prvi vrsti Newyorka (4.941 milj. Din), zatem Curiha (3.835 milj. Din), dokaj manjše Dunaja (1.721 milj. Din), Berlina (595 tisoč Din), Prage (532 tisoč Din), Londona (276 tisoč Din), Pariza (100 tisoč Din), Stockholma (335 tisoč Din) ter slednjič Budimpešte za 99 tisoč Din. Nasprotno pa so bili vsled privatne ponudbe perfekturirani zaključki največji v Pragi (3.062 milj. Din), Trstu (1.086 milijona Din), Londonu (1.189 milj. Din), Budimpešti (698 tisoč Din), Dunaju (305 tisoč Din) in Berlinu (124 tisoč Din), poleg tega pa še malenkost Pariza in Newyorka.

Devizna tečajnica pretečenega tedna beleži vsesplošno tečajno nazadovanje, izvzemši Curiha, ki je na vse borzne dneve trgoval na bazi 1095-60. Od ostalih deviz so začrtale tečajne padce sledeče devize (navajamo tečaje od torika in petka): Berlin 13-56—13-55, Bruselj 7-9179—7-9168, Budimpešta 9-9277 do 9-9206, Dunaj 8-0066—7-9978, London 276-67—276-62, Newyork 56-83—56-79, Pariz 222-76—222-49, Praga 168-62 do 168-56 in slednjič Trst od 298—297-83 za denar in 298-17—298 za blago. Amsterdam je notiral ob istem tečaju dne 7. in 10. t. m., le v četrtek (9. t. m.) je za malenkost popustil na 22-815. V torek 8. t. m. je bil zopet zaključen Stockholm in sicer na podlagi intervencijskega tečaja 1523-67.

Notic ostalih deviz ni bilo.

Efektno tržišče.

Tendenea nespremenjeno mlačna, brez zaključkov.

Vsi tečaji na tukajšnji borzi notiranih efektov so ostali tekom zadnjega tedna brez sprememb izvzemši »Šešir«-a, ki je v torek beležil 95, sredo 80, v četrtek in petek pa 75 Din.

V Blairovih posojilih ni bilo prometa. Notice so bile na vse borzne dneve prejšnjega tedna 93.50 za 8% in 83-25 za 7% posojilo.

Lesno tržišče.

Tendenea slaba.

Vsled velikonočnih praznikov je borza poslovala samo štiri dni. Povpraševanj v pomladanski seziji še ni. Iščejo in kupujejo se sicer trami po naročilih, ki se pa radi pretežkih pogojev redkejše efektuirajo. Ta naročila zamorejo prevzeti le večji producenti. Radi nizkih cen ne pride do večjih zaključkov. Z manjšimi producenti je po sedanjih izkušnjah nemogoče priti do zaključka, ker se nikakor ne držijo pogodb, s katerimi se zahteva gotovo število blaga v gotovih merah itd.

V mehkem lesu se išče tu pa tam III. za stavbene svrhe. Zaključki se tudi kak vagon I.—II. kvalitete, zahtepa pa se izključno le prvovrstno blago v sami smreki, gorenjske provenijence. Stagnacija v bukovini traja dalje. Vsled neustaljenih gospodarskih prilik v Španiji ni izgleda za skorajšnje izboljšanje izvoza za prvovrstne in parjene bukovine.

Pretečeni teden je bilo zaključeno na

Ljubljanski borzi: 1 vagon smrekovih desk, 1 vagon bukovih hlodov, 1 vagon bukovih plohov in 3 vagone oglja.

Povpraševanja:

1 vagon parjene obrobline bukovine, I. kvalitete (cirka 14 m³), od 2 do 4-50 m dolžine, z 10% 1 do 1-90 m, od 18 cm širine naprej, medija širine 27 cm, suha in lepa roba.

1 vagon parjene obrobline bukovine, I. kvalitete, od 2 m naprej, s 15% in 1 do 1-90 m, od 14 cm naprej: 50 mm ca. 10 m³, 27 mm ca. 10 m³.

Testoni ca. 10 m³, dolžina 2-25 m 4/10" širine, 20 mm debeline.

1 vagon parjene bukovine, II. kvalitete, obrobline, od 2 m naprej, s 15% kursonov, od 14 cm naprej in sicer: 27 mm ca. 5 m³, 33 mm ca. 5 m³, 40 mm ca. 5 m³, 50 mm ca. 5 m³.

Cenjene ponudbe franko vagon nakladalna postaja.

Jesenovi hlodi: 30 m³, prima kvalitete, beio, ravno, brez vidnih napak, sveže sečnje, popolnoma cilindrični, iz prvih hlodov. Dolžine 2-20 do 2-50 m in ne daljši, premer od 30 cm naprej. Cena franko Postojna.

2 vagona podmere, 9 mm debeline in kratice, 9 mm od 1 m naprej.

130 m³ mecesna, obrobline, I. in II., 30 mm debeline, 4 m, od 25 do 30 cm širine.

25 m³ smreke, I. in II., 50 mm, 4 m, vse 20 cm široko.

150 m³ smreke, 5, 7, 9 mm cirka proporcijonelno, tombante, 4 m dolžine, od 10 do 40 cm širine, z do 20% od 1 do 3-50 m.

3350 zabojev, zvezane v zvezke: 10 pokrovov, 10 stranic, 10 dna, 10 čel (končnice), iz lepega belega lesa, izključene razbite in izpadajoče grče, širina iz pod 17 cm. Dimenzije: stranice 80/48, dna 80/88, čela 75/48. Debelina 30 mm.

Jelove letve: zdrave in suhe, od 1-50 do 3 m dolžine ali 3-50 m, povezane v zvezke in to: 30.000 tek. metrov 6 mm, 6 cm, 30.000 tek. metrov 6 mm, 7 cm, 30.000 tek. metrov 6 mm, 8 cm, 15.000 tek. metrov 10 mm, 6 cm, 15.000 tek. metrov 10 mm, 7 cm, 15.000 tek. metrov 10 mm, 8 cm. Za vse cene franco vagon Postojna.

1 vagon bukovih testenov, I. II. kvalitete, lepo belo blago, debelina samo 15 cm, dolžine 1-1, 2-25, 3-30 m. Dobava takojšnja tekom aprila. Cena franko meja Postojna.

3 vagone lipovih hlodov ali desk: 1 vagon mora vsebovati suho blago, medtem ko je za ostala dva vagona lahko sveže. Po možnosti debelina samo 15 mm, ako pa ni mogoče, tedaj: 32 mm, 50 mm, 65 mm, 100 mm debeline. — Lep tombante. Cena franko meja Postojna tranzit z navedbo dobavnega roka.

Hrastovi hlodi: 8 do 9 m dolžine, 27 do 30 cm srednjega premera; 11 do 12 m dolžine, 32 do 34 srednjega premera; 13 do 14 m dolžine 35 do 40 cm srednjega premera; 9 do 10 m dolžine, 30 do 32 cm srednjega premera; 12 do 13 m dolžine, 34 do 37 cm srednjega premera; zdravo blago. Cena franco italijanska meja.

Zagani trami na živ rob, 295 × 295, 395 × 395, 495 × 495 mm in tudi višje dimenzije. Dolžina do 10 m, po možnosti tudi preko 10 m. Kvantum 3 dopijone, to je ca. 100 m³. Prvi dopijon dobava takoj, ostalo pa tekom 30 do 40 dni. — Cena franco italijanska meja.

300 do 400 m³ škuret, polnih, 14 mm, v suhem stanju, I.—II.—III. kvalitete, z največ 30% III., 4 m, paralelno, obrobline, očeļeno, vezano v zvezke po pet komadov, trikrat vezano z žico, v fiksnih širinah: 20, 22, 25, 28, 30 cm, v približno enakih razdelitvah.

10 do 15.000 bal tavolet, bukovih, dolžina 2-25 m, debelina 5 mm, kubicirano 4 1/2 mm (bale po 20 komadov), 70% I.—II., 30% III. kvalitete, paralelno, očeļeno, širine 6/7". — Prevzem na licu mesta. Dobava prve dni avgusta. Franko italijanska meja.

Trami: 25 komadov, 19/21, 6 m; 25 komadov, 19/24, 6 m; 25 komadov, 19/24, 10 m. Dobava takoj. Cena nakladalna postaja.

220 komadov tramov, 21/24, 6 m; 50 komadov tramov, 21/24, 7 m. Dobava tekom 15 dni. Nakladalna postaja.

8 m³ 8/8, od 4 do 7 m; 4 m³ 11/11, od 5 8 m; 5 m³ 11/13, od 6 do 8 m; 5 m³ 13/16, od 6 do 10 m; 3 m³ 16/19, od 6 m; 6 m³ 16/21, od 6 do 10 m; 7 m³ 19/24, od 5 do 10 m. — Dobava takoj. — Cena meja Postojna.

10 tramov 19/24, 11 m; 25 tramov 19/24, 4 m; 25 tramov 19/24, 5 m; 25 tramov 16/21, 5 m; 25 tramov 16/21, 4 m; 100 tramov 11/11 7 m. — Franko meja Postojna tranzit.

200 do 300 m³ desk, 4 m dolžine, smreka, debeline 45, 50, 60, 70 do 100 mm, I.—II. in tudi III.—IV. kvalitete. — Cena franko italijanska meja, z navedbo teže m³ — suho.

300 m³ moralov, 30 × 60, 35 × 70, 60 × 60, 70 × 70, 80 × 80 mm, kubicirano za 2 mm manj pri vsaki debelini. Dobava maj, junij, julij, avgust. — Franko italijanska meja.

Bukovo oglje, prima, lepo, brez prahu in braške. Franco italijanska meja.

Žitni trg.

Tendenea stalna.

Če vsa znamenja ne varajo, tedaj je pričakovati na internacijonalnih žitnih tržiščih novo nazadovanje cen pšenice.

Iz carinske prakse.

Piše Just Piščanec, carinski posrednik.

Konec XLVII. odločbe.

Ministrstvo je pritožbo kratkomalo zavrnilo, navajajoč kot razloge za odklonilo: »1.) i to sam tobože sam izpunio prijavo po tar. br. 19/4, prema čemu odpada navod da me je carinarnica na to naterala«; 2.) što je zvaničnim pregledom »utvrđjeno«, da je prijava tačna, i 3.) što nijesam podneo propisno obeležene ugledel«.

Kakor vidno, se tudi druga instanca ni hotela spustiti v meritum stvari; ni mojih navedb v pritožbi razveljavila niti proverila njih točnost in resničnost; svoje rešenje naslovila je na pač neresno trditev, da je bila prijava pravilna tudi v pogledu robe ter končno tudi na skoraj neizvedljiv »nedostatek« moja pritožba, da nisem iste priložil nespornih vzorcev, t. j. treh tramov.

Izjavil sem tožbo na državni svet, a ta je o tej sporni stvari z odločbo št. 47596 od 20. januarja 1927. končno razsodil:

Državni svet... uzeo je u rasmatanje tužbu protivu rešenju ministra Cbr. 34633/26, kojim je ocarinjen vagon hrastovih dasaka, pa je, proučivši kako tužbu, rešenje i ostala akta, tako i odgovor ministrov na tužbu, naša oda se tužba ima odbaciti kao neumesna, jer je rešenje pravilno i na zakonu osnovano.

Že v 24 urah

barva, plesira in kemično snaži oblike, klobuke itd. Škrobi in svetlolika srajce, ovratnike in manšete. Pere, suši, monga in lika domače perilo

tovarna JOS. REICH.

Iz naših organizacij

10-LETNICA GREMIJA TRGOVCEV ZA POLITIČNI OKRAJ SLOVENJ-GRADec IN PREVALJE.

Gremij trgovcev za politični okraj Slovenjgradec in Prevalje vabi k 11. rednemu letnemu občnemu zborovanju ter 10-letnici obstoja gremija, ki se bo vršil v ponedeljek, dne 27. aprila 1931 ob pol 9. uri dopoldne v dvorani Sokolskega doma v Slovenjgradu.

Dnevni red: 1. Pozdrav načelnika. 2. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zborovanja. 3. Poročilo o delovanju gremija v poslovnem letu 1930. 4. Poročilo o delovanju sekcije lesnih trgovcev. 5. Blagajniško poročilo za leto 1930. 6. Odobrenje proračuna za leto 1931. 7. Poročilo računskih preglednikov. 8. Poročilo delegata o delovanju zveze trgovskih gremijev in zadrug Dravske banovine. 9. Določitev časa in kraja občnega zborovanja gremija v letu 1932. 10. Slučajnosti in samostojni predlogi. Člani se opozorijo, da stavijo tri dni pred občnim zborom pismeno eventualne predloge. — Načelstvo vabi vse svoje člane, da se občnega zbora v interesu trgovstva sigurno udeleže. V slučaju nesklepnosti se v zmislu § 17 gremijalnega pravila vrši eno uro zneje drug občni zbor ravnotam in z istim dnevnim redom, ki pa sklepa veljavno ne glede na število navzočih članov. Z ozirom na to, da praznuje gremij trgovcev istočasno svojo desetletnico samostojnega delovanja, se gospodi člani ponovno vljudno vabijo, da se letošnjega občnega zborovanja, bodisi katerekoli trgovske stroke, sigurno udeležijo. — Načelnik gremija trgovcev Janko Klun, s. r.

— Amerikanski poljedelski urad ocenjuje za 1. julija ob prehodu stare na novo žetev razpoložljive preostale zaloge pšenice v Združenih državah na 290 milijonov bušelnov. Ta uradna ocena visoko nadkriljuje vse dosedanje privatne cenitve in jo je smatrati kot važen faktor za baisso. — Proti pričakovanju so ugodne tudi cenitve Washingtonske poljedelske pisarne za žetev ozimne pšenice v U. S. A., ki se ceni na 644 milijonov bušelnov, napram srednjemu donosu zadnjih petih let 604 milijonov bušelnov. — Skupni preostanek pšenice tako v U. S. A., Kanadi, Argentini in Avstraliji za dan 1. julija se ceni na 760 milijonov bušelnov. — Cene so v minulem tednu malenkostno variirale, interes za nakup je bil minimalen. — Ugodno stanje posevkov je povečalo ponudbo, posebno za poznejše termine. — Prodaje za ruski račun so nekoliko popustile. — Enotna tendenca se še vedno ne more uveljaviti in celo tržišče je pod vplivom velike nesigurnosti in skrajne previdnosti.

Pri nas v minulem tednu ni bilo v cenah nobenih sprememb in v celi žitni trgovini vlada več ali manj mrtvilo. — Spekulacija ne zaključuje nobenih poslov. — Terminalske obveze so ponajveč realizirane. — Postoječe zaloge žita se danes nahajajo večinoma pri producentu, ker mlini in konzumi kupujejo najnujnejše. Žitni trgovci pa so postali samo posredniki, ki krijejo blago ko istega že prodajo. — Dovozi blaga vsled spomladanskega dela niso preobilni, tako, da s skorajšnjim nazadovanjem cen pri nas ni računati, tudi v primeru, da Izvozna družba ne bi intervenirala. — V splošnem je mrtvilo na žitnem trgu nastalo vsled bojazni izgub. Vladajočo depresijo pa alarmantne vesti o veliki svetovni nadprodukciji žita le še povečavajo.

Tečaj 15. aprila 1931.	Povpraševanje Din	Ponudbe Din
DEVIZE:		
Amsterdam 1 h. gold.	—	22.835
Berlin 1 M	13.525	13.555
Bruselj 1 belga	—	7.9091
Budimpešta 1 pengő	—	9.9206
Curich 100 fr.	1094.10	1097.10
Dunaj 1 šiling	7.9828	8.0128
London 1 funt	275.86	276.66
Newyork 1 dolar	56.665	56.865
Pariz 100 fr.	—	222.44
Praga 100 kron	168.05	168.85
Trst 100 lir	296.70	298.70

Zlate in devizne zaloge evropskih novčanih bank.

Na koncu preteklega leta so znašale zlate zaloge Francoske banke 2106 milij. dol. proti 1643 in 1251 milijonom na koncu let 1929 in 1928. Temu nasproti so padle zlate zaloge Angleške banke od 746 milij. dol. na koncu leta 1928 na 711 in 716 milijonov na koncu let 1929 in 1930. V Nemčiji so padle zaloge v isti dobi od 665 na 560 in 542 milij. dol. V Italiji so zlate zaloge nekoliko narasle, v Rusiji navajajo od leta 1928 do leta 1930 zboljšanje od 114 na 260 milij. dol., v Češkoslovaški od 34 na 45, v Švici od 102 na 138, v Avstriji od 23 na 30, v Ogrski padec od 35 na 28 itd. — O naši Jugoslov. Narodni banki beremo izkaze itak vsak teden. Vsega skupaj so se zlate zaloge pri evropskih novčanih bankah pomnožile v imenovani dobi od 4329 na 5301 milij. dol. in zaloge pri dvanajstih ameriških zveznih rezervnih bankah od 2584 na 2941 milijonov dolarjev. Kritne devize in vrednosti v inozemski valuti so padle v imenovanih letih pri evropskih novčanih zavodih od 771 na 734 milijonov dolarjev in so na-

rasle pri 12 ameriških zveznih rezervnih bankah od 104 na 140 milij. dolarjev. — Prirastek zlatih zalog pri evropskih novčanih bankah je več kot 22 odstoten, pri ameriških zveznih rezervnih bankah pa 14 odstoten. — Velikanski pomen Francoske banke se zrcali v tem, da so znašale njene zlate zaloge na koncu leta 1928 skoraj 30 odstotkov vseh zlatih zalog evropskih novčanih bank, na koncu leta 1930 pa že skoraj 40 odstotkov. Če priracunamo k evropskim novčanim bankam še ameriške zvezne rezervne banke, znaša delež Francoske banke v imenovanih dveh dobah skoraj 18 in nad 25 odstotkov. Torej je bilo nakopičenega v Francoski banki ob zaključku lanskega leta več kot četrtina zlatih zalog evropskih novčanih in 12 ameriških zveznih rezervnih bank.

EKSPORT JEKLA V AMERIKI IN V EVROPI.

United States Steel Corp. je prodala lani za 1181 milij. dol. blaga, od česar je prišel na eksport samo znesek 643 milij. dol. ali 5-5% vse prodaje proti 5-9 in 6-6% v letih 1929 in 1928. Primerjanje s prodajo evropskih družb nam pravi, da so Amerikanci veliko na boljsem, ker morejo prodati pretežno večino svojih izdelkov po dobrih cenah doma in prodajo le majhen del izdelkov po nizkih cenah v inozemstvo. Vereingte Stahlwerke A. G. je prodala n. pr. lani v inozemstvo skoraj 40% vse svoje prodaje.

Ceniki na razpolago!

Veletrgovina A. Šarabon v Ljubljani

priporoča

špecerijsko blago

več vrst žganja, moko
ter deželne pridelke —
kakor tudi raznovrstno
rudninsko vodo

Lastna pražarna za
kavo in mlin za dišave
z električnim obratom

Telefon 26-66

KLIŠEJE

vseh vrst po
fotografijah
ali risbah
izvršuje
najsolidnejše
klišarna
ST. DEU
LJUBLJANA
DALMATINOVA 13

Razno

Novi tipi vozovnic na angleških železnicah. Na angleških železnicah, ki so večinoma v privatnih rokah, uvajajo nove tipe vozniških kart. Po velikosti so enake našim vozovnicam iz kartona, toda v obliki nalikujejo odprtim kuvertam. V notranjščini te kuverte je listek z reklamami, ki ima privesek z napisom »pull«, kar znači »potegni«. Na listku so natisnane razne reklame, seveda ne zastoj, tako da imajo železniške uprave naravnost ogromne dohodke od teh reklam. Te vozovnice tiskajo s posebnim strojem, ki natiska 50.000 komadov v eni uri. Za zdaj so take vozne karte v prometu pri »Midland«-železnici, ki jih je naročila 200 milijonov. Ali bi ne mogla tudi naša železniška uprava posnemati podjetne Angleže. Prepričani smo, da bi našla dovolj interesentov in da bi imela prav gotovo vsaj toliko dohodkov od te reklame, da bi zboljšala škanda lozne in človeka nevedne pokojnine staroupekincev.

Produkcija piva na Češkoslovaškem nazaduje. Produkcija piva na Češkoslovaškem je nazadovala v mesecu januarju t. l. na 678.000 hl napram 863.000 hl v mesecu decembru l. 1930. V primeri s produkcijo meseca januarja 1930 je letošnja produkcija v istem mesecu nazadovala za 11 odstotkov.

Koncentracija ameriških bank. Po poročilih urada ameriških zveznih bank se je vsled številnih fuzij in bankrotov v teku zadnjih petih let število bank v U. S. A. zmanjšalo za skoraj 5000. V istem času je pa narasel skupni delniški znesek vseh ameriških bank od 62 na 74 milijard dolarjev, torej za 20 odstotkov. Napredujoče koncentracijsko gibanje v ameriškem bankarstvu se zrcali tudi v dejstvu, da so sredstva bank v teku zadnjih petih let narasla od povprečno 2.150.000 dolarjev za eno banko na povprečno 3.070.000 dolarjev, torej povprečno za 43 odstotkov.

Načrti za nov kartel cina. V angleških krogih mislijo v zadnjih dneh na novo oporno akcijo za tečaj cina. Sedanjemu kartelu se je pač posrečilo pridobiti glavne producente za restrikcijo produkcije. Ker pa v zadnjih dveh letih trije restrikcijski ukrepi niso imeli nobenega uspeha, tudi novim sklepom ne pripisujejo posebnih izgledov, posebno še, ker se še ne ve, kdaj se bo restrikcija poznala. Kajti na trgu so še izredno velike neprodane množine, ki jih cenijo na ca. 50.000 ton. Ker pri sedanjih neugodnih prodajnih razmerah krčenja teh zalog v doglednem času ne bo, mislijo ustanoviti s pomočjo velikih angleških bank pool (izg. pul = družba, sindikat), ki bi vzel 25.000 ton s trga, jih vskladiščil in šele po konsolidaciji razmer polagoma prodal. Pogajanja glede ustanovitve poola bodo trajala gotovo precej časa, ker gre za kapital 2 in pol do 3 milij. funtov.

Narodno premoženje v Združenih državah ameriških. Pred kratkim je objavila newyorška »National Industrial Conference Board« podatke o premoženju ameriškega prebivalstva. Narodno premoženje v USA je znašalo koncem l. 1929. 361.8 in narodni dohodki 84.0 milijard dolarjev. To odgovarja premoženju 2997 dolarjev na osebo in letnih dohodkov 692 dolarjev na osebo. Na prvem mestu je država Nevada s 6.318 dolarji premoženja na osebo, na zadnjem država Misisipi. Newyork je na 21. mestu s 3.276 dolarji premoženja na osebo.

Svetovna produkcija bakra v preteklem letu je znašala 1.681.000 ton ali 288 tisoč ton manj kot leta 1929. Padec produkcije gre pa skoraj do zadnje tone na račun Zedinjenih držav, ki so producirale 1.155.000 ton. Kakor vidimo, so dale USA skoraj 70 odstotkov vse svetovne produkcije.

Nemški sindikat vijakov bo skoraj gotovo obnovljen, kakor pravijo poročila iz Essena.

Dobava-prodaja

Dobave. Direkcija državne železarne Vares-Majdan sprejema do 22. aprila t. l. ponudbe glede dobave pločevine in bele kovine. — Direkcija državnega rudnika Breza sprejema do 23. aprila t. l. ponudbe glede dobave heliografskega papirja, pergamentnega papirja, milimetrskega papirja, ščetk za akvarelne barve in amonijaka za kopiranje ter glede dobave 80 komadov lesenih in pločevinastih sodov. — Direkcija državnega rudnika Vrtnik sprejema do 23. aprila t. l. ponudbe glede dobave 800 kg belih cunj za čiščenje strojev. — Direkcija državnega rudnika Kakanj sprejema do 29. aprila t. l. ponudbe glede dobave 400 m³ apnenca-gramoz. — Direkcija državnega rudnika Kreka sprejema do 30. aprila t. l. ponudbe glede dobave 1 stoječe dvojne sesalke. — (Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled.)

Dne 18. aprila t. l. se bo vršila pri Komandi III. armijske oblasti v Skoplju licitacija glede dobave 23.000 kg petroleja. — (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri intendanturi iste komande.)

Oddaja elektroinstalacijskih del se bo vršila potom ofertalne licitacije dne 28. aprila t. l. pri Inženjerskem oddelku Komande Dravske divizijske oblasti v Ljubljani. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri istem oddelku.)

* * *

Davčna uprava Ljubljana mesto razglašča: V smislu odloka dravske finančne direkcije v Ljubljani z 7. aprila 1931 števil. 42452/3—31/4 se davkoplačevalci opozarjajo, da je reklamacijski odbor pri Dravski finančni direkciji v Ljubljani sklican k zasedanju za dan 20. aprila 1931 pri davčni upravi za mesto v Ljubljani vložene in še ne rešene pritožbe proti definitivni odmeri pridobnine in davka na poslovni promet za davčno leto 1930 in prejšnja leta bo reklamacijski odbor razpravljaval v torek dne 28. aprila t. l.

Izjava poročila

Sejmsko poročilo. Na svinjski sejem dne 10. VI. 1931 je bilo pripeljanih 329 svinj, cene so bile sledeče: mladi prašiči 5-6 tednov stari komad Din 90-100, 7-9 tednov stari 120-150, 3-4 mesece stari 280 do 350, 5-7 mesecev stari 400-450, 8-10 mesecev stari 500-650, 1 leto stari 1000-1800; 1 kg žive teže Din 8-9, 1 kg mrtve teže 11-12. Prodanih je bilo 162 svinj.

V Mariboru, dne 10. IV. 1931.

SPEDIJSKO PODJETJE

R. RANZINGER
LJUBLJANA

Telefon št. 20-60

prevzema vse v to stroko spadajoče posle. Lastno skladišče z direktnim tlom od glav. kolodvora Carinsko skladišče. Mestne trošarine prosto skladišče. Carinsko posredovanje. Prevoz pohištva s pohištvenimi vozovi in avtomobili

Trgovci in industriji!

**Trgovski
list**

se priporoča za
inseriranje!

Račune, memorandum, cenike, naročilnice v blokli s poljubnim številom listov, kuverte, etikete in vse druge komercialne tiskovine dobavljiva hitro in po zmernih cenah

TISKARNA MERKUR

LJUBLJANA, Gregorčičeva ulica 23

Telef. 2552. Za večja naročila zahtevajte proračune!